

Briuselis, 2017 05 02
COM(2017) 227 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

kuriuo nustatoma Komisijos pozicija Europos Parlamentui 2017 m. kovo 2 d. priėmus rezoliuciją dėl Komisijos įsipareigojimų taikyti abipusiškumo principą vizų klausimu ir kuriuo apžvelgiama padaryta pažanga

I. ĮVADAS

2016 m. balandžio 12 d. Komisija pateikė komunikatą „Abipusiškumo santykių su tam tikromis trečiosiomis šalimis trūkumas vizų politikos srityje. Dabartinė padėtis ir galimi veiksmai“¹. Tame komunikate pažymėta, kad aktyviai remiant Komisijai išspręsta didžioji dauguma abipusiškumo principo nesilaikymo atvejų, apie kuriuos pranešta dėl aštuonių trečiųjų šalių. Tačiau, jei susijusi trečioji šalis iki 2016 m. balandžio 12 d. nepanaikino vizos reikalavimo, Komisija pagal 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001 su pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1289/2013², įpareigojama priimti deleguotąjį aktą, kuriuo 12 mėnesių sustabdomas bevizio režimo taikymas tos trečiosios šalies piliečiams. Reglamente taip pat reikalaujama, kad Komisija atsižvelgtų į bevizio režimo taikymo sustabdymo padarinius ES ir jos valstybių narių išorės santykiams. Tame komunikate įvertintos bevizio režimo taikymo sustabdymo pasekmės ir padariniai ES piliečiams ir įmonėms, taip pat atitinkamų trečiųjų šalių piliečiams. Tame komunikate Komisija taip pat paragino Europos Parlamentą ir Tarybą aptarti, kaip būtų tinkamiausia toliau spręsti šį klausimą.

Vėliau Komisija pateikė du tolesnių veiksmų komunikatus: vieną – 2016 m. liepos mėn.³, kitą – gruodžio mėn.⁴ Gruodžio mėn. tolesnių veiksmų komunikate teigiamai įvertinta tai, kad Kanada pateikė aiškų tvarkaraštį, pagal kurį bus pasiektas visiškas vizų režimo abipusiškumas visiems ES piliečiams. Dėl JAV – Komisija įsipareigojo nedelsdama atnaujinti pastangas, kad kartu su naująja administracija būtų pasiektas visiškas vizų režimo abipusiškumas; koordinuodama savo veiksmus su penkiomis susijusiomis valstybėmis narėmis Komisija siekia pirmojoje 2017 m. pusėje susitarti dėl tolesnių veiksmų šiam tikslui pasiekti. Be to, Komisija įsipareigojo toliau glaudžiai bendradarbiauti tiek su Europos Parlamentu, tiek su Taryba, siekdama užtikrinti, kad Europos Sąjunga laikytųsi bendros pozicijos šiuo svarbiu klausimu, ir iki 2017 m. birželio mėn. pabaigos pateikti tolesnės pažangos ataskaitą.

Europos Parlamentui kovo 2 d. priėmus Rezoliuciją dėl „Komisijos įsipareigojimų taikyti abipusiškumo principą vizų klausimu pagal Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalį“⁵, šiame komunikate nustatoma Komisijos pozicija, kaip apibrėžta SESV 265 straipsnyje, ir siekiant papildyti ankstesnius komunikatus apžvelgiami nuo 2016 m. gruodžio mėn. šioje srityje įvykę pokyčiai.

II. POZICIJOS, KURIŲ LAIKYTASI REAGUOJANT Į KOMUNIKATUS

2017 m. kovo 2 d. Europos Parlamentas priėmė ne teisėkūros Rezoliuciją dėl „Komisijos įsipareigojimų taikyti abipusiškumo principą vizų klausimu pagal Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalį“. Rezoliucijoje Europos Parlamentas mano, kad Komisija yra teisiškai įpareigota priimti deleguotąjį aktą, kuriuo laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas piliečiams tų trečiųjų šalių, kurios iki 2016 m. balandžio 12 d. termino nepanaikino vizos reikalavimo tam tikrų valstybių narių piliečiams. Rezoliucijoje taip pat raginama, kad Komisija, remdamasi SESV 265 straipsniu, priimtų reikiamą deleguotąjį aktą ne vėliau kaip per du mėnesius nuo rezoliucijos priėmimo dienos.

¹ COM(2016) 221 *final*, 2016 m. balandžio 12 d.

² 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1289/2013, kuriuo iš dalies keičiamas 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus, OL L 347, 2013 12 11, p. 74.

³ COM(2016) 481 *final*, 2016 m. liepos 12 d.

⁴ COM(2016) 816 *final*, 2016 m. gruodžio 21 d.

⁵ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0060+0+DOC+XML+V0/LT&language=LT>.

Kaip nurodyta anksčiau, per pastaruosius keturis mėnesius Taryba taip pat šio klausimo nesvarstė.

III. POKYČIAI IR TOLESNI VEIKSMAI

Kanada (pranešė Bulgarija ir Rumunija)

Gruodžio mėn. tolesnių veiksmų komunikate nurodyta, kad Kanada padarė didelę pažangą. Dar prieš 2016 m. spalio 30 d. Briuselyje surengtą ES ir Kanados aukščiausiojo lygio susitikimą Kanada pateikė aiškų tvarkaraštį, pagal kurį bus pasiektas visiškas vizų režimo abipusiškumas. Kanados vyriausybė paskelbė, kad nuo 2017 m. gegužės 1 d. bus panaikintas vizos reikalavimas Bulgarijos ir Rumunijos piliečiams, kurie per pastaruosius 10 metų turėjo Kanados laikinojo gyventojų vizą arba šiuo metu turi galiojančią JAV neimigracinę vizą. Kanada taip pat įsipareigojo, kad jos antras žingsnis bus suteikti teisę visiems Bulgarijos ir Rumunijos piliečiams nuo 2017 m. gruodžio 1 d. atvykti į Kanadą be vizų.

Komisija palankiai vertina tai, kad Kanada, laikydamasi savo įsipareigojimo, 2017 m. gegužės 1 d. panaikino vizos reikalavimą pirmiau nurodytų kategorijų Bulgarijos ir Rumunijos piliečiams. Dabar šie keliautojai gali keliauti į Kanadą arba vykti per ją tranzitu vietoj vizos turėdami elektroninį kelionės leidimą (eTA). Prieš panaikinant vizos reikalavimą Komisija, Kanada ir Bulgarijos bei Rumunijos vyriausybės suintensyvino politinio ir techninio pobūdžio kontaktus, taip pat buvo vykdyta šių šalių piliečiams skirta informacinė kampanija ir surengtos konsultacijos su abiejų valstybių narių pagrindinėmis kelionių agentūromis ir oro transporto bendrovėmis.

Per 2017 m. balandžio 28 d. Briuselyje surengtas bendras konsultacijas migracijos ir prieglobsčio klausimais, kuriose dalyvavo Komisijos ir Kanados imigracijos, pabėgėlių ir pilietybės reikalų departamento (angl. *Immigration, Refugees and Citizenship Canada*) atstovai, Kanada pateikė naujausią informaciją apie dabartinę padėtį panaikinant vizos reikalavimą.

Komisija toliau palaikys glaudžius ryšius su Bulgarija, Rumunija ir Kanada tiek techniniu, tiek politiniu lygiu, siekdama užtikrinti, kad iki 2017 m. gruodžio 1 d. būtų pasiektas visiškas vizų režimo abipusiškumas.

Jungtinės Valstijos (pranešė Bulgarija, Kroatija, Kipras, Lenkija ir Rumunija)

Gruodžio mėn. tolesnių veiksmų komunikate nurodyta, kad Jungtinės Valstijos neatliko jokių veiksmų dėl vizos reikalavimo panaikinimo Bulgarijos, Kroatijos, Kipro, Lenkijos ir Rumunijos piliečiams. Todėl Komisija įsipareigojo atnaujinti pastangas, kad būtų pasiektas visiškas vizų režimo abipusiškumas; glaudžiai koordinuodama savo veiksmus su penkiomis susijusiomis valstybėmis narėmis Komisija siekia pirmojoje 2017 m. pusėje susitarti dėl tolesnių veiksmų šiam tikslui pasiekti.

Pastaraisiais mėnesiais buvo suintensyvinti politinio ir techninio pobūdžio kontaktai. Komisijos narys D. Avramopoulou per 2017 m. vasario 8 d. susitikimą su vidaus saugumo sekretoriumi J. Kelly Vašingtone pakartojo ES raginimą pasiekti visišką vizų režimo abipusiškumą. Komisijos narys D. Avramopoulou taip pat dalyvavo konstruktyviose tolesnėse diskusijose su JAV Valstybės departamento atstovais. JAV atstovai sutiko pradėti į rezultatus orientuotą procesą, kad penkios valstybės narės būtų įtrauktos į bevizio režimo programą.

Be to, Komisijos narys D. Avramopoulou surengė susitikimą su minėtų penkių valstybių narių ministrais, kad aptartų tolesnius veiksmus siekiant visiško vizų režimo abipusiškumo su Jungtinėmis Valstijomis. Per susitikimą ministrai įsipareigojo konstruktyviai ir teigiamai

nusiteikus dirbti kartu ir glaudžiai koordinuoti savo veiksmus su Komisija ir Jungtinėmis Valstijomis, kad būtų kuo greičiau pasiektas vizų režimo abipusiškumas. Tokie veiksmai apima, be kita ko, abiem pusėms priimtinių laikinųjų priemonių paiešką. Komisijos narys su ministrais aptarė galimus ES lygmens veiksmus siekiant visiško vizų režimo abipusiškumo, kuris būtų abipusiškai naudingas tiek ES ir Jungtinių Valstijų piliečiams, tiek ir platesniu mastu siekiant artimų strateginių santykių.

Per 2017 m. kovo mėn. 1–2 d. Maltoje vykusį ES ir JAV teisingumo ir vidaus reikalų vyresniųjų pareigūnų susitikimą buvo aptarti techniniai vizų režimo abipusiškumo aspektai. Per šį susitikimą JAV atstovai dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą įtraukti į bevizio režimo programą minėtas penkias valstybes nares. Tačiau Jungtinės Valstijos taip pat pabrėžė, kad minėtos valstybės narės dar neatitinka visų reikalavimų, nustatytų Jungtinių Valstijų teisės aktuose. Jungtinės Valstijos taip pat nurodė, kad vos tik Komisija priimtų deleguotąjį aktą dėl bevizio režimo taikymo sustabdymo Jungtinių Valstijų piliečiams, Jungtinės Valstijos iškart imtųsi atsakomųjų priemonių ir grąžintų vizos reikalavimą visiems ES piliečiams. Taip pat priminta, kad pagal galiojančius teisės aktus įgyvendinamos bevizio režimo programos negalima taikyti naujoms šalims, nebent jos atitiktų visus reikalavimus.

Siekdama apibendrinti reikalavimus, kuriuos dar turi įvykdyti penkios valstybės narės, Komisija pradėjo rinkti informaciją iš valstybių narių ir Jungtinių Valstijų.

2017 m. balandžio 25 d. įvyko paskiausias trišalis susitikimas su JAV atstovais. Jo tikslas buvo įvertinti, kaip šiuo metu yra laikomasi bevizio režimo programos reikalavimų, ir paspartinti darbą, kad būtų greičiau įvykdyti likusieji reikalavimai. Pagrindinė kliūtis, su kuria toliau susiduria keturios valstybės narės, – tai 3 % atmestų prašymų išduoti vizą riba⁶, nustatyta JAV imigracijos ir pilietybės akte. Tačiau kai kurios iš susijusių valstybių nebuvo įvykdžiusios ir keleto kitų reikalavimų, pvz., dėl informacijos teikimo kiekvieną dieną Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazei ir dėl Sunkių nusikaltimų prevencijos ir kovos su jais susitarimo visiško įgyvendinimo⁷. Susitikimo metu su Jungtinėmis Valstijomis buvo susitarta ateinančiomis savaitėmis paspartinti darbą, susijusį su dar neįvykdytais bevizio režimo programos reikalavimais.

Artimiausiomis savaitėmis Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su susijusių penkių valstybių narių atstovais, toliau dirbs su JAV siekdama nustatyti tolesnius veiksmus, kurie turėtų būti patvirtinti 2017 m. birželio mėn. įvyksiančio ES ir JAV teisingumo ir vidaus reikalų ministrų susitikimo bendrame pareiškime. Pažangą šioje srityje padės užtikrinti aukšto lygio kontaktai ir susitikimai, pvz., NATO aukščiausiojo lygio susitikimas ir G 7 aukščiausiojo lygio susitikimas gegužės mėn., ES ir JAV teisingumo ir vidaus reikalų ministrų susitikimas birželio mėn., G 20 aukščiausiojo lygio susitikimas liepos mėn. bei teisingumo ir vidaus reikalų vyresniųjų pareigūnų susitikimas rugsėjo mėn.

⁶ Be kitos informacijos, trišaliame susitikime Jungtinės Valstijos pristatė 2016 m. atmestų prašymų išduoti vizą statistiką: Bulgarija – 16,86 % (2015 m. 17,26 %), Kroatija – 6,78 % (2015 m. 5,29 %), Kipras – 2,03 % (2015 m. 3,53 %), Lenkija – 5,37 % (2015 m. 6,37 %), Rumunija – 11,43 % (2015 m. 11,16 %). Nors Kipras neviršijo nustatytos 3 % atmestų prašymų išduoti vizą ribos, Jungtinės Valstijos nurodė, kad jos vertina visas susijusias aplinkybes ir kad salos padalijimas išlieka ypatingu iššūkiu.

⁷ Sunkių nusikaltimų prevencijos ir kovos su jais susitarimas dėl glaudesnio teisėsaugos bendradarbiavimo siekiant užkirsti kelią sunkiems nusikaltimams ir su jais kovoti.

IV. IŠVADA

Komisija toliau įsipareigoja, kad prioritetine tvarka būtų siekiama visiško vizų režimo abipusiškumo visoms valstybėms narėms.

Komisija palankiai vertina tai, kad Kanada, laikydamasi savo įsipareigojimo, 2017 m. gegužės 1 d. panaikino vizos reikalavimą Bulgarijos ir Rumunijos piliečiams, kurie per pastaruosius 10 metų turėjo Kanados laikinojo gyventojų vizą arba šiuo metu turi galiojančią JAV neimigracinę vizą. Komisija toliau bendradarbiaus su Bulgarija, Rumunija ir Kanada siekdama užtikrinti, kad iki 2017 m. gruodžio 1 d. termino būtų pasiektas visiškas vizų režimo abipusiškumas.

Dėl Jungtinių Valstijų – Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad jau pradėtas į rezultatus orientuotas procesas. Komisija mano, kad šis procesas, kurį Komisija vykdo glaudžiai bendradarbiaudama su susijusiomis penkiomis valstybėmis narėmis, šiuo metu yra pats tinkamiausias būdas spręsti šį klausimą. Jeigu visos šalys bus pasiryžusios vykdyti šį procesą ir konstruktyviai dirbti, pažanga bus spartesnė. Tokiomis aplinkybėmis būtina užtikrinti, kad Europos Sąjunga laikytųsi bendros pozicijos šiuo svarbiu klausimu.

Todėl Komisija, atsižvelgdama visų pirma į per pastaruosius metus padarytą pažangą ir tebevykstantį darbą, mano, kad deleguotojo akto, kuriuo laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas Kanados ir Jungtinių Valstijų piliečiams, priėmimas šiuo metu duotų priešingų rezultatų ir nepadėtų siekti bevizio režimo visiems ES piliečiams tikslo.

Komisija toliau glaudžiai dirbs su Europos Parlamentu ir Taryba, kad būtų pasiektas visiškas vizų režimo abipusiškumas. Iki 2017 m. gruodžio mėn. pabaigos ji pateiks ataskaitą apie tolesnę pažangą.